

Måndagen den 28 februari

Kl. 15.00

---

*Om praktikanter i
kommunal tjänst*

§ 1 Justerades protokollen för den 11, 15, 16, 17 och 18 innevarande månad.

§ 2 Om praktikanter i kommunal tjänst

Fru statsrådet MOGÅRD erhöll ordet för att besvara herr *Erikssons* i Stockholm (vpk) den 3 februari anmälda fråga, 1976/77:235, till herr kommunministern, och anförde:

Herr talman! Herr Eriksson i Stockholm har frågat chefen för kommundepartementet vilka åtgärder regeringen ämnar vidta för att stoppa utnyttjandet av praktikanter i kommunal tjänst och vad regeringen tänker föreslå för att förbättra praktikanternas villkor.

Frågan har överlämnats till mig för att jag skall besvara den.

Av frågan framgår att herr Eriksson närmast avser den praktik som f. n. krävs för tillträde till förskolläraryt utbildning. Regeringen planerar att förelägga riksdagen en proposition om utbildning av förskollärare och fritidspedagoger m. m. i slutet av nästa månad. I den behandlas frågan om krav på praktikerfarenhet för tillträde till dessa utbildningar. I övrigt bereds praktikfrågorna inom sysselsättningsutredningen.

Herr ERIKSSON i Stockholm (vpk):

Herr talman! Jag tackar för svaret, även om jag tycker att det var det mest abstrakta som jag någonsin har hört.

Praktikanterna utgör en växande grupp i samhället, och deras situation varierar kraftigt. Jag har emellertid när det gäller den här frågan begränsat mig till att ta upp barnstugepraktikanternas situation. För att komma in på utbildning till förskollärare eller fritidspedagog krävs det s. k. förpraktik. Men det finns ingenting som säger att förpraktiken leder till utbildning. Det finns alltså fler praktiktjänster än utbildningsmöjligheter. Barnstugepraktikanterna utnyttjas systematiskt som billig arbetskraft. Praktikanterna gör i regel samma arbetsinsats som utbildad personal men får en ersättning som är skandalöst låg. Barnstugepraktikanterna har inte heller några fackliga rättigheter, och deras villkor är inte reglerade i avtal mellan arbetsmarknadens parter. Detta gör att ersättningen varierar från kommun till kommun. Jag bad riksdagens upplysningstjänst att välja ut några kommuner och ta reda på ersättningen, och man kom fram till följande: Sollentuna 425 kr. i månaden, Lidingö 425 kr., Örebro 600 kr., Tyresö 500 kr., Stockholm 1 125 kr., Kalmar 500 kr., Leksand 300 kr. och Piteå 300 kr.

Detta är orimligt. Hur kan samma arbete i Piteå vara värt 825 kr. mindre i månaden än i Stockholm? Kan statsrådet svara på den frågan? Jag har varit i förbindelse med många barnstugepraktikanter under den senaste tiden, och det visar sig att samtliga diskrimineras kraftigt. Alla som jag har talat med har gjort en fullgod arbetsinsats men fått en skandalöst låg ersättning. Det är nästan uteslutande kvinnor som är barnstugepraktikanter. Enligt en undersökning av Kommunalarbetareförbundet är medelåldern 23 år. Här håller alltså inte den gamla borgerliga klyschan att det är ungdomar som gott kan leva på sina föräldrar.

Jag skall ta ett konkret exempel på en praktikants situation. En praktikant i Lund som jag har varit i förbindelse med har en ersättning på 100 kr. i veckan. Eftersom det är omöjligt att leva på en så låg lön besökte hon socialbyrån. Det enda de kunde göra på byrån var att rekommendera att hon skulle ta ett vakjobb på lasarettet, vilket skulle innebära en arbetstid på 18 timmar om dygnet.

Herr talman! Detta är att behandla människor som andra klassens medborgare, och det sker i ett samhälle som skryter med sin sociala omsorg och rättstrygghet. Att vara barnstugepraktikant i dagens samhälle är att vara totalt nollställd. Man betraktas inte som studerande av skolmyndigheterna och kan inte erhålla studielån, och av de fackliga organisationerna räknas man inte som arbetande, eftersom förpraktiken anses som en del av utbildningen. Detta gör att praktikanterna inte får tillhöra fackförening och därmed få avtalsenliga löner. Man får som barnstugepraktikant gå för en oförskämt låg ersättning men ändå sväva i okunighet om huruvida praktiken leder till utbildning.

Kommer de nämnda grupperna att i framtiden få tillhöra fackförening och få avtalsenliga löner? Kommer de i framtiden att även få garanti för att förpraktiken leder till utbildning? Vad har statsrådet Mogård för uppfattning?

Fru statsrådet MOGÅRD:

Herr talman! Jag vet inte vad herr Eriksson i Stockholm har för anspråk på konkreta eller abstrakta svar. Herr Eriksson har frågat vilka åtgärder regeringen ämnar vidta, och jag anser att jag har givit ett konkret besked. Proposition om utbildning av förskollärare och fritidspedagoger kommer i slutet av nästa månad, och där kommer kraven på praktikerfarenhet att behandlas.

Herr ERIKSSON i Stockholm (vpk):

Herr talman! Jag vill konkret veta vad statsrådet har för uppfattning om den godtyckliga ersättningen, som kan variera med upp till 800 kr. i månaden. Det måste väl sägas något konkret om detta, och det är det jag frågar efter.

Kommer praktikanterna vidare att få avtalsenliga löner? Det är en

oerhört viktig fråga. Vad har statsrådet för uppfattning om kravet på garanti för att för praktiken leder till utbildning?

De frågorna tycker jag att man skulle kunna få ett svar på.

Fru statsrådet MOGÅRD:

Herr talman! Herr Eriksson i Stockholm får nog i likhet med alla andra tidigare och nuvarande riksdagsmän tåla sig till dess att en proposition läggs fram. I den kommer jag att redovisa min uppfattning.

Herr ERIKSSON i Stockholm (vpk):

Herr talman! Jag tycker att det är ganska underligt att ett statsråd inte har en åsikt om dessa frågor, med tanke på att unga människor, framför allt unga kvinnor, diskrimineras oerhört på detta område.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 3 Föredrogs men bordlades åter
skatteutskottets betänkanden 1976/77:20 och 21
försvarsutskottets betänkanden 1976/77:6 och 7
socialförsäkringsutskottets betänkande 1976/77:15
socialutskottets betänkande 1976/77:21
trafikutskottets betänkande 1976/77:16
arbetsmarknadsutskottets betänkande 1976/77:15

§ 4 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningen 1976/77:103.

§ 5 Anmäldes och bordlades
Justitieutskottets betänkanden
1976/77:20 med anledning av propositionen 1975/76:202 med förslag till
nya regler om telefonavlyssning vid förundersökning m. m. jämte motioner
1976/77:22 med anledning av propositionen 1976/77:100 såvitt gäller anslag till ersättning för personskador på grund av brott, m. m.

Socialförsäkringsutskottets betänkande
1976/77:17 med anledning av motioner om vissa läkemedelsfrågor m. m.

Kulturutskottets betänkande
1976/77:31 med anledning av propositionen 1976/77:100 såvitt gäller anslag till internationellt-kulturellt samarbete jämte motion

Näringsutskottets betänkanden
1976/77:18 med anledning av motion om statens vattenfallsverks redovisningsprinciper
1976/77:19 med anledning av motion om kontroll av viss låneverksamhet

Nr 75

Måndagen den
28 februari 1977

---

*Om praktikanter i
kommunal tjänst*

Nr 75

Måndagen den
28 februari 1977

*Anmälan av
interpellationer*

Civilutskottets betänkanden

1976/77:7 med anledning av motion om energibesparande åtgärder i Norrbottens län

1976/77:8 med anledning av motion om ersättning vid lokal trafikreglering

§ 6 Anmälades och bordlades

Motioner

1976/77:1352 av herr *Palme m. fl.*

1976/77:1353 av herr *Polstam m. fl.*

1976/77:1354 av herr *Werner m. fl.*

1976/77:1355 av herr *Wijkman*

med anledning av propositionen 1976/77:68 om ändringar i den indirekta beskattningen

§ 7 Anmälan av interpellationer

Anmälades och bordlades följande interpellationer som ingivits till kammarkansliet

den 25 februari

1976/77:104 av herr *Svensson* i Malmö (vpk) till herr statsministern om rätten att anonymt ta del av allmänna handlingar:

Dagligen sker i Sverige grova grundlagsbrott. Det är inte s. k. kriminella element, inte s. k. politiska extremister, som begår dem. Det är höga samhällseliga myndigheter. Det är regeringen själv. Den nya regeringen upprepar de: gamlas grundlagsbrott. Det är grundlagsbrott begångna av dem som själva var ansvariga för den gällande grundlagens utarbetande.

Vid flygtekniska försöksanstalten bryter man i dubbel måtto mot grundlagen. Dels vägrar man utlämna offentliga handlingar på grundlagsenligt sätt, dels låter man registrera besökande och överlämnar deras data till ett olagligt register på försvarsstabens säkerhetsavdelning. Kanslihuset öppnar icke sina registraturer med mindre besökaren avkrävs namn. Även renommerade yrkesjournalister måste uppge namn. Detta strider uppenbart mot tryckfrihetsförordningen.

Riksdagshuset, flertalet länsstyrelser och en mängd centrala myndigheter tillämnar i praktiken en ordning, som förhindrar grundlagsenliga procedurer. Personalen har ingen eller otillräcklig information om att registraturbesökare har grundlagsenlig rätt att passera utan kontroll. Speciella inpasseringskontroller är i många fall ordnade, vilket är klart olagligt när det hindrar tillgång till registraturer. Ämbetslokaler byggs eller ordnas så, att registraturerna medvetet görs otillgängliga.

Denna ständigt pågående rad av grundlagsbrott kan inte vara omed-

veten. Den centrala och regionala förvaltningens chefer, statsråden och justitieministern måste rimligen vara klart medvetna om att grundlagsstridiga procedurer numera upphöjts till normal praxis.

Sveriges regering har den senaste tiden offentligen uttryckt meningar om bristande tillämpning av demokratiska fri- och rättigheter i vissa främmande länder. Det återstår att se huruvida regeringen ämnar fortsätta med att skydda grundlagsbrott i det egna landet.

Justitieombudsmannen har avgivit yttrande över en enskild anmälan rörande grundlagsbrotten vid flygtekniska försöksanstalten. JO förkastar helt den där tillämpade praxisen. Ämnar regeringen tolerera den?

Mot bakgrund av det anförda vill jag ställa tre frågor till statsministern. Frågorna ställs medvetet till regeringschefen, då de icke utgör rättsfrågor i trängre mening utan politisk-konstitutionella frågor av stor vikt. Att överlämna interpellationen till justitieministern – som ju är en opolitisk person – torde alltså vara missriktat.

Mina frågor är följande:

1. Är regeringen medveten om de ständiga grundlagsbrott som begås av kanslihus och skilda myndigheter i landet?
2. När ämnar regeringen föranstalta om att dess grundlagsstridiga handlingar skall upphöra?
3. När ämnar regeringen åtala dem som är ansvariga för de systematiska och medvetna grundlagsbrotten?

1976/77:105 av herr *Svensson* i Malmö (vpk) till herr industriministern om varvsindustrin:

Den s. k. varvsutredningen har avlämnat sitt betänkande. Mot dess tillvägagångssätt och förslag måste skarp kritik riktas.

Utredningen är en ovanligt öppen spegling av redarkapitalets intressen. Denna spegling är så grov, att den knappast borde ha förekommit i en statlig utredning. Av utredningen framgår också att man medvetet förfalskar verkligheten för de arbetare som är berörda.

Utredningen – i vilken representanter för privatkapitalet ingår – anvisar inte program för framtiden. Det inte ens antyds vad en omläggning av produktion eller marknadsinriktning kan åstadkomma. Detta har inte undersökts.

Utredningens perspektiv är kort. Alla långsiktiga perspektiv saknas. Man frågar vad det är för mening med att under lång tid utreda ting, som det sedan redovisas en så kortsiktig syn på.

Utredningens patentmedicin är subventioner. Subventioner åt det privata varvskapitalet, subventioner åt redarna. Det talas däremot inte om subventioner till arbetarna. Deras avgång förutsättes bli "naturlig". Man frågar om det är ägnat att inge allmänt förtroende, att representanter för en viss näring får använda en statlig kommitté för att föreslå subventioner åt sig själva.

Utredningen döljer uppenbart och medvetet hur allvarligt läget planeras

Nr 75

Måndagen den
28 februari 1977

*Meddelande om
frågor*

bli för de arbetande. Man säger inte rent ut att nya nedskärningar anses nödvändiga efter 1980.

Mot denna bakgrund får jag ställa följande frågor till herr industriministern:

1. Delar regeringen varvsutredningens syn på varvsnäringen?
2. Ämnar regeringen söka alternativa vägar för varvsindustrin?
3. Vad avser regeringen göra för sysselsättningen på de orter – främst Göteborg, Malmö och Landskrona – som drabbas av de förebådade nedskärningarna?

§ 8 Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 22 februari

1976/77:276 av fru *Flodström* (s) till herr utbildningsministern om ersättningen för resekostnader för elever i gymnasieskolan:

Den 1 januari 1977 införde Örebro läns regionaltrafik ett s. k. 50-kort för sina busslinjer i länet. Beslutet omfattar även ett antal andra trafikföretag. För gymnasieeleverna vid Lindeskolan i Lindesberg innebär det att ca 75 % av de tillresande eleverna (drygt 500 av skolans 800) berörs. Månadskortet säljs per kalendermånad, medan centrala studie-stödsnämnden (CSN) hävdar att man täcker de faktiska resekostnaderna enbart för fem månader på vårterminen och fyra månader på höstterminen. Detta medför en merkostnad för eleverna med 50 kr. per termin. Enbart vid Lindeskolan medför införandet av 50-kortet en besparing för CSN på ca 200 000 kr.

Mot denna bakgrund vill jag till herr utbildningsministern ställa följande fråga:

Avser statsrådet ta initiativ som syftar till en skyndsam ändring av bestämmelserna om täckning av de faktiska resekostnaderna för elever i gymnasieskolan?

1976/77:277 av herr *Lundkvist* (s) till herr kommunikationsministern om medverkan av bullerexpertis i utredningen om Bromma flygplats:

Med anledning av att det i utredningen om Bromma flygplats framtid inte finns någon bullerexpert vill jag fråga statsrådet Turesson om utredningen skall behandla bullerfrågorna och om detta i så fall skall ske utan medverkan av bullerexpertis.

1976/77:278 av fru *Leijon* (s) till herr industriministern om den s. k. Norrbottendelegationens sammansättning:

I december 1976 förordnade statsrådet Åsling sju ledamöter i den s. k. Norrbottendelegationen – alla män.

I januari 1977 förordnades fyra sakkunniga, 14 experter och fyra sekreterare – alla män.

I februari förordnades ytterligare två sakkunniga – båda män.

Mer än hälften av de arbetslösa i Norrbotten är kvinnor. Yrkesverksamhetsgraden bland kvinnorna i Norrbotten ligger under riksgenomsnittet.

Jag vill fråga herr industriministern Åsling:

Anser statsrådet att sammansättningen av Norrbottendelegationen är väl avvägd med tanke på arbetsuppgifterna?

Kommer statsrådet att förordna kvinnor på de återstående tre ledamotsplatser som står till förfogande?

1976/77:279 av herr *Alsén* (s) till herr industriministern om lokaliseringsstöd till viss industri i Älvkarleby kommun:

Älvkarleby kommun i norra delen av Uppsala län har stort behov av att kunna differentiera och komplettera sitt näringsliv. Där råder en företagardominans och betydande brist på sysselsättning för kvinnor. Kommunen har under 1970-talet minskat sin folkmängd och har dessutom en negativ befolkningsprognos för tiden fram till 1980.

I kommunen ligger Älvkarleö Bruk, som under 1972 förlorade ortens enda företag – Lesjöfors AB. Bruket har minskat sin befolkning från 320 personer 1965 till 250 personer i dag. Intensiva insatser har gjorts för att skapa ny sysselsättning på orten. 1975 anmälde Isolerprodukter AB sitt intresse att starta en mineralullsfabrik i Älvkarleö. I en första etapp beräknade företaget att sysselsätta 52 personer för att senare öka till 111. Av arbetsstyrkan beräknades ett tjugotal bli kvinnor.

Företaget sökte under hösten 1975 lokaliseringsstöd. Länsstyrelsens styrelse tillstyrkte den 18 december 1975 företagens ansökan. Sedan dess har samtliga remissorgan tillstyrkt lokaliseringsstöd. Regeringen har tyvärr ännu inte fattat sitt beslut.

Med hänvisning till det anförda vill jag fråga herr industriministern:

När kan regeringens ställningstagande till frågan om lokaliseringsstöd till Isolerprodukter AB, Älvkarleö Bruk, förväntas ske?

den 24 februari

1976/77:280 av herr *Clarkson* (m) till herr budgetministern om befrielse från realisationsvinstbeskattning vid visst slag av fusioner, m. m.:

På senare år har flera uppmärksammade fusioner förekommit inom svenskt näringsliv. De har ofta kunnat genomföras tack vare att befrielse från realisationsvinstbeskattning lämnats av regeringen.

F. n. är en fusion mellan Svenska Tändsticks AB (STAB) och Ke-

Måndagen den
28 februari 1977

*Meddelande om
frågor*

ma-Nord aktuell. Den har särskilt uppmärksammats på grund av att den ena parten, STAB, motsatt sig fusionen.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga följande:

1. Vilken är regeringens principiella syn på fusioner av detta slag?
2. Är den aktuella fusionen av sådan beskaffenhet att en befrielse från realisationsvinstbeskattning bör medges?

1976/77:281 av herr *Börjesson* i Falköping (c) till herr justitieministern om förfarandet vid förhör med barn enligt lagen om tillfälligt omhändertagande:

Enligt 2 § i den s. k. LTO-lagen (1975:558) kan polisen, då den anträffar någon under förhållanden som "uppenbarligen innebär överhängande eller allvarlig risk för hans hälsa eller utveckling", omhänderta denne. I 3 § stadgas om omhändertagande av personer "som genom sitt uppträdande stör allmän ordning eller utgör omedelbar fara för denna".

Vid omhändertagandet stadgas icke att vare sig polis eller social myndighet skall kontakta vederbörande underåriges föräldrar/förälder eller annan vårdnadshavare.

Det förekommer att barn under 15 år på kallelse infinner sig hos polismyndigheten för förhör tillsammans med en socialvårdsassistent. Polisen har icke vid kallelsen underrättat vederbörandes föräldrar/förälder eller annan vårdnadshavare. Därigenom har dessa ingen möjlighet att vara med vid förhöret och biträda vid utredningen.

Enligt min mening bör det tillkomma polismyndigheten att förutom socialvårdsmyndigheten underrätta också föräldrar/förälder eller annan vårdnadshavare vid förhör av den som antas vara under 15 år.

Med stöd av vad jag här anfört vill jag rikta följande fråga till herr justitieministern:

Vill justitieministern medverka till att föräldrar/förälder eller annan vårdnadshavare underrättas vid polisförhör av person som kan tänkas vara under 15 år?

1976/77:282 av herr *Börjesson* i Falköping (c) till herr socialministern om utformningen av vissa formulär angående pension:

Det är alltför vanligt att äldre människor har svårt att förstå innebörden i myndigheters meddelanden, exempelvis om pensionsförändringar. Det vore ytterst värdefullt om meddelanden utformades på ett enklare och mera lättfattligt sätt. Många skulle då slippa skriva eller personligen besöka försäkringskassan för närmare tolkning av meddelandena.

Självfallet kan det vara svårt att formulera meddelanden, så att de riktigt beskriver alla förhållanden inom försäkringssystemet. Ambitionen måste dock vara att den som erhåller meddelandet skall kunna förstå vad som avses med detsamma. Detta gäller såväl vederbörande försäkringskassa som riksförsäkringsverket och statens personalpensionsverk.

Information som ger den enskilde tolkningsproblem bör inte få förekomma.

Med stöd av det anförda vill jag till herr socialministern ställa följande fråga:

Vill socialministern medverka till att pensionsmyndigheterna uppmanas att utforma formulär och meddelanden på sådant sätt att de blir lättbegripliga för vederbörande pensionär?

Nr 75

Måndagen den
28 februari 1977

---

*Meddelande om
frågor*

1976/77:283 av fru *Kristensson* (m) till herr justitieministern om lämplighetskontrollen vid anställning inom kriminalvården:

Mot bakgrund av bl. a. tidningsuppgifter om vad som förekommit i samband med ett nyligen inträffat rymningsförsök vid Kronobergshäktet ber jag att till herr justitieministern få ställa följande frågor:

Vilken utredning görs vid anställning av befattningshavare inom kriminalvården beträffande den sökandes lämplighet för tjänsten, bl. a. med hänsyn till eventuell kriminell belastning?

Ansvar statsrådet att gällande bestämmelser är till fyllest?

1976/77:284 av fru *Lantz* (vpk) till fru statsrådet Mogård om finansiering av skolpsykologtjänster med statsmedel:

100 000 elever saknar helt möjlighet till psykologisk rådgivning och behandling. Skolöverstyrelsen visar i en rapport att skolpsykologerna i genomsnitt har tre gånger fler elever än de borde ha.

Som exempel kan nämnas att Halmstads kommun har en skolpsykolog på inte mindre än 11 000 elever.

Genom att täcka skolpsykologtjänsternas löner med statsmedel kan kommunerna lättare få råd att rekrytera till dessa befattningar.

Kommer fru statsrådet att medverka till att skolpsykologernas tjänster finansieras via statsmedel?

1976/77:285 av herr *Feldt* (s) till herr budgetministern om ifrågasatt nedläggning av enheter inom Prippskoncernen:

Enligt uppgift kommer Pripps AB att lägga ned Mora Bryggeri den 1 februari 1978, trots att detta bryggeri f. n. går med vinst.

Med anledning härav vill jag fråga herr budgetministern om han i sin egenskap av representant för statens ägarintresse i Pripps AB vill redovisa de företagsekonomiska och samhällsekonomiska bedömningar som leder fram till beslut om att lönsamma enheter inom Prippskoncernen skall läggas ner.

Måndagen den
28 februari 1977

Meddelande om
frågor

1976/77:286 av herr *Lorentzon* i Kramfors (vpk) till herr industriministern om importen från Sydkorea:

Den totala importen från Sydkorea har fyrdubblats sedan år 1972, från 54 milj. kr. år 1972 till närmare 206 milj. kr. år 1975. Exporten från Sverige till Sydkorea var år 1975 under 28 milj. kr. Kläder och skor utgör 80 % av den samlade importen från Sydkorea.

Sydkorea kan inte betraktas som ett u-land i vedertagen bemärkelse – här härskar amerikanska och japanska multinationella företag med hjälp av en fascistisk terrorregim.

Med tanke på det prekära läget för den svenska beklädnadsindustrin vill jag ställa följande fråga:

Hur bedömer industriministern betydelsen av importen från Sydkorea?

1976/77:287 av herr *Franzén* (vpk) till herr kommunikationsministern om SAS frikort:

De senaste dagarnas pressdebatt om blå och gula frikort på SAS, avsedda endast för privatresor, med eller utan familj, är avslöjande. Här framstår en art av det svenska samhällets mutideologi i sin prydno.

Högt uppsatta regeringsledamöter och politiker, direktörer och andra, i de flesta fall redan tidigare privilegierade grupper, är de som också i detta fall gynnas. Även tjänstemän i luftfartsverket mutas på detta sätt av företag som de skall kontrollera.

Sätten för bestickning är många, och alla strider mot vanlig moraluppfattning och måste motarbetas.

Med anledning av det anförda ställer jag följande fråga till herr kommunikationsministern:

Avser kommunikationsministern stoppa de blå och gula korten och i övrigt sätta stopp för mutor?

1976/77:288 av fru *Marklund* (vpk) till herr industriministern om åtgärder för att förbättra sysselsättningen i Kiruna:

Beskedet från LKAB:s direktion att uppskjuta beslutet om uppförande av ett kulsinterverk i Kiruna har utlöst oro i gruvsamhället. Såväl bland gruvarbetare – som i kulsinterverket har sett en satsning på gruvdriftens framtid – som bland byggnadsarbetare, småföretagare och deras anställda frågar man sig vad som nu kan göras för att säkra sysselsättningen i Kiruna. Statsmakterna har ett obestridligt ansvar härvidlag. Det statsägda LKAB utgör den dominerande arbetsgivaren i Kiruna. Statens järnvägar är en annan stor arbetsgivare liksom vägverket genom projektet Norgevägen.

Med hänvisning härtill vill jag till herr industriministern ställa följande fråga:

Avser regeringen att ta initiativ som gör att kulsinterverket i Kiruna kommer till stånd, eller avser regeringen att vidta andra åtgärder som förbättrar sysselsättningsläget i Kiruna?

1976/77:289 av herr *Svensson* i Malmö (vpk) till fru utrikesministern om åtgärder för att förhindra kidnappning:

De senaste åren har flera kidnappningsfall inträffat i Sverige. Det senaste fallet utspelades för några veckor sedan och utfördes av privatdetektiver från USA mitt på en gata i Göteborg. Förutom att kidnappningen som sådan var lagstridig innebar den också trotsande av domstolsbeslut.

Med anledning av det anförda får jag ställa följande fråga till fru utrikesministern:

Vad gör regeringen för att upprätthålla lagliga förhållanden och förhindra kidnappning, speciellt från amerikanska detektivbyråers sida?

1976/77:290 av herr *Nilsson* i Järfälla (s) till herr arbetsmarknadsministern om en enhetlig organisation för skyddat arbete:

I betänkandet Organisation för skyddat arbete – OSA – (SOU 1975:82) föreslogs en enhetlig organisation för skyddade verkstäder, kontorsarbetsplatser och industriella beredskapsarbeten.

När kommer regeringen att lägga fram ett förslag i frågan inför riksdagen?

Delar arbetsmarknadsministern löntagarorganisationernas mening om hur reformen bör genomföras?

§ 9 Kammaren åtskildes kl. 15.08.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert